

выступлений, национально-освободительной революции 1821 г., войны против итало-немецких захватчиков 1940-1944 годов и т.п. В меньшей мере в пособиях представлены темы природы, человеческой психологии и собственно межличностных отношений вне выраженного социального контекста. Составители сумели заложить в тексты пособий основные лингвистические и культурологические концепты греческой культуры, идеи свободы и независимости, на которых зиждится греческое национальное самосознание.

Педагогический и методологический опыт автономной национальной школы греческих политэмигрантов 1952–1974 годов был учтен при проведении реформ в системе народного образования Греческой Республики после 1974 г. Этот опыт может оказаться полезным и при разработке современных учебных материалов по изучению новогреческого языка и литературы в школах Украины, а также при моделировании процесса обучения в других национальных школах.

Ключевые слова: греческая политэмиграция, диаспора, новогреческая литература.

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2020-104-106>

РОЗВИТОК СПЕЦІАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ДОБУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ТА В КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ)

Світлана Шевченко, к. пед. н., с. н. с.

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

В Україні триває реформування системи освіти. Інструментом становлення нової освіти є інноваційна діяльність, яка полягає у внесенні якісних елементів у навчальний процес, зокрема такої галузі як спеціальної освіти. Створена ратифікація перших міжнародних документів щодо дотримання прав людини (Конвенції ООН про права дитини (1991) та «Стандартних правил забезпечення рівних можливостей для інвалідів» (1993), згідно з якими Україна зобов'язалась дотримуватися загальнолюдських прав, гарантувати здобуття якісної освіти дітей з особливими потребами.

З опертям на принципи дитиноцентризму відбувалося розроблення нової методології освіти осіб з особливими потребами, здійснювався активний пошук шляхів і засобів їх реалізації. Однією з альтернативних форм здобуття освіти дітьми з особливостями розвитку стало інклюзивне навчання (на початку XXI ст. міжнародною освітянською спільнотою інклюзивну освіту визнано найбільш інноваційним рухом в освіті демократичних країн).

На сучасному етапі розвитку корекційної освіти в Україні та інших країнах світу зростає роль досліджень, щодо дітей з особливими потребами розвитку спеціального навчання (Л. Вавіна, В. Засенко, А. Колупаєва, В. Синьов, О. Таранченко, М. Супрун, В. Шевченко та ін.). Аналіз досліджень європейських вчених Wilmink K., Salisbury C.L., Stangvik S., Palotbaro M.M., Hollowood W.M Jonson J., Mills C., Muller W. Dymtro Mazin та ін. засвідчує, що проведення освітнього реформування передбачає точне визначення економічного підґрунтя, оскільки галузь спеціальної освіти дозволяє задовольняти особливі навчальні потреби дітей з особливостями розвитку [2-4].

Розкрито, що у передових країнах Західної Європи, з 70-х років XX-го сторіччя, на тлі економічного зростання, розвитку суспільних демократичних стосунків, посилення громадських ініціатив в напрямі захисту прав дітей з обмеженими можливостями здоров'я, зокрема щодо здобуття освіти, відбувалася організаційна перебудова освітньої галузі. Ухвалення освітніх законів, які стали засадничою нормативно-правовою основою спільного навчання дітей з обмеженими можливостями та їхніх однолітків, призвело до шкільного реформування, шляхи проведення якого у європейських країнах дещо різняться. Наприклад, в Австрії, Нідерландах, Бельгії проводилася широкомасштабна науково-експериментальна робота з визначення науково-організаційних та методичних основ інтегрованого навчання учнів з особливостями психофізичного розвитку. Різні форми та моделі спільного навчання апробувалися у Швеції та Німеччині. У багатьох країнах європейської спільноти спеціальні заклади стали осередками навчально-методичних та кадрових ресурсів, що використовуються при інтегрованому та інклюзивному навчанні. Всі учасники навчального процесу в європейських країнах, як то: школярі з особливими освітніми потребами, вчителі та батьки дітей з особливостями розвитку мають змогу одержувати необхідну педагогічну підтрим-

ку, в т. ч. корекційно-реабілітаційну допомогу. Ця допомога надається фахівцями, що працюють як безпосередньо в школах, так і в позашкільних службах [1, с. 70]. Виявлено, що на відміну від інших країн здобуття освіти дітьми з особливими потребами в Україні залежить від багатьох чинників, зокрема кваліфікованих фахівців, удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази у відповідності до Конвенції ООН про їх права, реалізації та поширення моделі інклюзивного навчання дітей у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах. Таким чином, перспективність зарубіжного досвіду для спеціальної освіти України є прикладом, який є основою розвитку та запозичення його в наші заклади у ході інклюзії.

Зроблено висновок, що спеціальна освіта на початку незалежності України була представлена 8-ма типами спеціальних закладів: для дітей з порушеннями слуху, слабочуючих, з порушеннями зору, слабозорих, з тяжкими порушеннями мовлення, з порушеннями опорно-рухового апарату, для розумововідсталих, затримкою психічного розвитку. Вона спрямована на одержання знань з основ наук, розвиток особистісних якостей, корекцію порушень розвитку й подальшу соціалізацію. Корекційні заняття – на виправлення порушень психофізичного розвитку дітей з особливими потребами з метою досягнення позитивних результатів в навчанні, вихованні та інтеграції їх у суспільство.

Ключові слова: розвиток спеціального навчання, діти з особливими потребами, спеціальні заклади, корекційні заняття.

Література

- Колупаєва А.А. (2009). (272). Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. К.: «Самміт-Книга».
- Wilmink A.J. (1967). (126). *Begeleiding van schoolkind en school*. Utrecht: Bijleveld.
- Salisbury C.L., Palotbaro M.M., Hollowood W.M. (1993). (75–84). On the nature and change of an inclusive elementary school // *The Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps. Special Committee on the Disabled and the Handicapped*. (18).
- Jonson J., Mills C., Muller W. (1993). (213–247). (403–428). Social Class and Educational Attainment in Historical Perspective: A Swedish-English Comparison // *British Journal of Sociology*. (Vol. 44). (2). (part I). (3). (part II).